

Forhåndssamtale

Forberedelser

Invitasjon til samtale – både skriftlig og muntlig

- Frivillig
- Avtal tidsramme – 20-60 min
- Rom uten forstyrrelser

Hvem skal være med på samtalen?

- Pasient/beboer
- Den pasienten evt. ønsker å ha med seg
- Primærkontakt – en som kjenner beboer godt
- Evt. lege

Personlige forberedelser for deg som helsepersonell

- Hvordan er det for deg å snakke om døden?
- Forbered deg på å lytte mest – snakke minst
- Innhent relevant informasjon fra pasientjournal

Gjennomføring

- Skape trygg atmosfære, by på drikke, litt småprat først – det er vanskelige ting dere skal snakke om
- Fortelle hva samtalen handler om og hensikten
- «Hva har du tenkt på i forkant av denne samtalen?»
- Passe på pasientdeltakelse og at alle kommer til orde

Etter samtalen

- Dokumentasjon – tydelig og lett tilgjengelig i pasientjournal.
- Vurder behov for å opprette en plan for pasienten (f.eks Palliativ plan).
- Oppdater og juster pasientens plan ved vendepunkter i sykdomsforløpet, etter nye forhåndssamtaler.
- Del relevant informasjon med aktuelle instanser, i samråd med pasienten.

Viktig å huske på

- Avklar samtykkekompetanse før samtalen
- Pårørende har ikke avgjørelsesmyndighet. Ved manglende samtykkekompetanse skal man spørre; Hva ville din mor/far/ektefelle ønsket?
- Vær bevisst på at beslutningskompetansen varierer ved ulike spørsmål og med dagsform
- Samtalen skal i hovedsak dreie seg om verdier og livssituasjon og IKKE selve behandlingen

Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester

AGDER (Vest)

Forhåndssamtale

- ved bruk av de fire trinnene i empatisk kommunikasjon

1. Fortell

Personen forteller sin historie
(opplevelse, tanke og bekymring)

2. Følelser

Du hjelper personen med å sette
ord på sine følelser

3. Tanker og refleksjoner

Du hjelper personen til å reflektere over
sin situasjon

4. Oppsummering

Sikre en felles forståelse av det som har
blitt snakket om, og eventuelt dele dine
egne tanker og refleksjoner

Ref: Brudal, L. (2014) Empatisk Kommunikasjon

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

AGDER (Vest)

Eksempler på gode spørsmål i samtalen

Trinn 1

- «Kan du fortelle meg litt om hvordan du har det (og hva som har skjedd siden sist)?»
- «Hva vet du om din (helse-)tilstand?»

Trinn 2

- «Hvilke tanker har du selv om dette/situasjonen?»
- «Er det noe du bekymrer deg for nå/ - i fremtiden?»
- «Hva er viktig for at du skal føle trygghet?»
- «På hvilken måte påvirker sykdommen deg?»

Trinn 3

- «Vil du fortelle litt om hva som er viktig for deg nå? Hva gjør dagen til en god dag?»
- «Hva tenker du vil være viktig for deg i tiden framover? Hvilke forventninger og håp har du?»
- «Har du noen tanker om hva du ønsker hvis du blir akutt/alvorlig syk? Tanker knyttet til behandling eller innleggelse?»
- «Har du tenkt på hva som blir viktig for deg når livet går mot slutten? Ønske om hjemmedød?»
- «Hvem ønsker du skal representere deg, hvis du ikke kan medvirke selv?»

Trinn 4

- «Nå skal jeg forsøke å oppsummere kort det vi har snakket om»
- «Har jeg forstått deg rett i at du ønsker..»
- «Er det noe mer du ønsker vi skal snakke om nå?»
- «Kan jeg dele dette med lege/ sykehus/ hjemmetjeneste/ pårørende?»